

Poštovana braćo, čitajte i pišite.

Čitajte i radite u svojim radionicama, pokrenite unutrašnji točak saznanja i razumevanja. Nema ničeg lepšeg od trenutka kada iznenada shvatite šta neki simbol zaista predstavlja ili šta to poručuje neki deo rituala. Još je lepše kada lepotu trenutka spoznaje podelite s drugom braćom. Zašto put koji ste prešli ne bi opisali i tako drugima omogućili da sledeći vaše iskustvo, osete radost saznanja i veličanstvenost trenutka kada se iz neznanja skoči u saznanje. Čitajte i pišite. Opišite svojim rečima šta je prethodilo trenutku spoznaje, šta ste to pročitali ili doživeli. Možda baš vaša priča i vaš put nekom bratu olakšaju napore da stigne do istog cilja. Ne plašite se činjenice da možda pre toga niste pisali. Prava braća su tolerantna i puna razumevanja. Prava braća nikada neće omalovažavati vaš trud. Možda u prvim pokušajima ne budete briljantni, ali ne odustajte.

Ne obraćajte pažnju na kritizere i dežurne masone opšte prakse koji umišljaju da sve znaju. Ima braće koja misle da im stepen ili sama pripadnost nekoj obedijenciji daju za pravo da kritikuju sve i svakog. Međutim, srećom, ta braća su u manjini. Šteta je što su u svom saznavnom procesu podlegli ličnoj sujeti. Njima je iz fokusa izmakla prava suština masonerije. Ne obraćajte pažnju na samozvane eksperte za Kabalu, Bibliju, Moral i Dogmu i druge esencijalne knjige. Oni te knjige najverovatnije nisu ni pročitali, ali daju sebi za pravo da kritikuju i omalovažavaju pokušaje druge braće da pišu. Svojim prepotentnim stavom šire negativan uticaj umesto da hrabre i motivišu. Ne obazirite se na takve komentare, već čitajte i pišite... Ono što ste napisali pošaljite nama...

Čitajte i pišite jer je to suština masonskog puta. Uredništvu Sirijusa biće zadovoljstvo da objavi vaš rad i omogući širem krugu čitalaca da podeli s vama lepotu saznanja. Nema veće radosti nego ličnu sreću podeliti s drugima...

Sadržaj:

Korona kao teg na slobodnozidarskoj klackalici	2
Impresije nakon posete "George Washington Masonic National Memorialu"	4
Moralne pouke i teme za razmišljanje I stepena Škotskog obreda	8
Arhitektura	11

Korona kao teg na slobodnozidarskoj klackalici

Prema nekim tumačenjima termin Loža potiče od sanskriptske reči „loka,, što znači univerzum, po drugim tumačenjima smatra se da vodi poreklo od grčkog „logos,, što znači reč ili iz latinskog „laubia,, ili „lobia,, gde se misli na manastirsku ložu. U Masoneriji postoji i uverenje da potiče iz reči boravište tj. mesta gde se čuva alat i gde se održavaju sastanci na kojima se izučava Kraljevski zanat.

U prirodi Slobodnih Zidara je da promišljaju aktuelne teme. Zato je pandemija koja je duboko uzdrmala temelje same savremene civilizacije i modernog načina života nešto o čemu vredi diskutovati i u okvirima rasprave o Bratstvu.

Setimo se da je jedna od magistralnih ideja koja uspešne ljude okuplja između stubova da ih podseti na prave vrednosti, moral i etiku koji u njihovom profanom životu često padaju u senku borbe za uspeh, priznanja, novac ili želje da se nahrani sujeta. Pomalo veštački „spuštamo“ se (ili

„podizemo“, zavisno od perspektive) na razmišljanja o pravim problemima, vrednostima i preispitivanju kriterijuma po kojima ih svrstavamo u tu grupu „pravih“.

Onda se desi pandemija. Neko je napisao da je težina svih prisutnih jedinki Korona virusa u svetu nekoliko grama. Ne verujem da je taj podatak previše karikiran. Očigledno je da je civilizacija koja je odletela na Mesec uhvaćena u raskoraku. Priroda joj je „prodala foru“ i pokazala ko je gazda. Od direktne diskusije usmerene na veliko pitanje uticaja pandemije na civilizacijske tokove, zanimljivija mi je i primerenija rasprava u okviru slobodnozidarskog mikrop plana, koji osvetljavaju sveće sa stolova i stubova u Hramu.

Odjednom shvatili smo da materijalna dobra i profani problemi i nisu toliko bitni.

Nov auto? A gde da putujem?

Novo odelo? Gde da ga nosim?

Prošle godine skupo plaćen sat sada mi smeta kada se dezinfikujem u povratku kući. Jevtin i plastični trenutno je znatno praktičniji.

Kolega me je ogovarao i smestio igru da bi bio izabran na bolju poziciju od mene. Sada i ne znamo da li će firma uopšte opstati nakon svega.

Zaradio sam puno novca elastičnim tumačenjem poslovne etike? Opaka bolest odnela je bogate ljude koji su mogli da kupe bolnicu, ali ne i lek.

Više nam nije bila potrebna Masonerija da nas podseti na prave vrednosti, etiku i probleme. Dobili smo to "all inclusive", sa sve karantinom. U lice.

Bizarno, zrak Masonerije koji pokriva taj ugao postao je, usko gledano, pomalo suvišan. Zazvonio je Korona-podsetnik na prave vrednosti.

Ali, Masonerija nije samo taj aspekt. Ona je pored ostalog i (setimo se Dekaloga), „Činiti dobro iz ličnog zadovoljstva a ne samo zato što to smatraš obavezom“. Dakle taj pravac delovanja Bratstva

orijentisan „ka spolja“, iz Hrama ka profanom, ostao je slobodan kao prostor za akciju. Na osnovu informacija koje posedujem, rekao bih da je tu ulogu Bratstvo odigralo prilično uspešno u okviru sopstvenih mogućnosti. Odslikali su se u tom ogledalu i neki nedostaci. Nakon sagledavanja našeg delovanja ove vrste, imaćemo na osnovu čega da vidimo šta je urađeno dobro, šta je moglo bolje, kako nekada brže, nekada realnije, nekada mirnije a nekada i taktičnije reagovati na predloge za akciju i mnogo toga još.

Dakle na neki čudan način, pandemija je težište večite slobodnozidarske klackalice pomerila na stranu delovanja ka profanom. Tu je naša akcija bila potrebna.

Ipak verujem da je njen kvalitet zapravo mera vrednosti onog drugog pravca delovanja, odnosno naših sopstvenih napora uložених na klesanje i sticanje samospoznaje u loži. Očigledno jedno bez drugog ne ide

Pandemija i sve oko nje, sigurno će uticati na buduća dešavanja u slobodnozidarskom pokretu, kako na mikroplanu (Loža, Orijent, Obidijencija), tako (iskreno se nadam) i na kretanje masonskog pokreta širom sveta. Na svima nama je da taj uticaj učinimo što blagotvornijim i na osnovu naučenog i učinjenog donesemo odluke koje će nas međusobno zbližavati. To je mnogo važnije od funkcija, „prepoznavanja“ i unapređenja. Odgovornost da se pokaže da smo još uvek potrebni civilizaciji i da formiranje i trajanje Bratstva nisu bili kratkotrajni kapric istorije dug nekoliko vekova, ono je sa čime će se ova generacija Slobodnih zidara suočiti u vremenu koje dolazi kao retko ko od naših duhovnih prethodnika.

N.C.

PL Slobodan Jovanović

VNLS

Impresije nakon posete "George Washington Masonic National Memorialu"

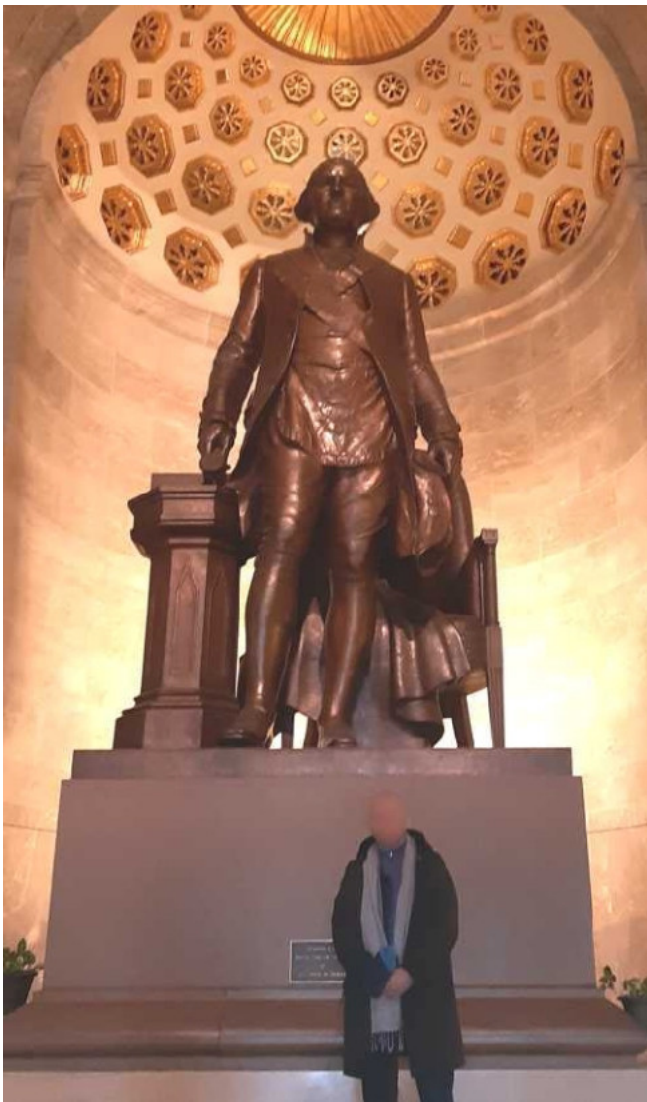

Memorijalni centar posvećen Džordžu Vašingtonu, prvom predsedniku Sjedinjenih Američkih Država i istaknutom masonu, nalazi se u Aleksandriji, gradu koji je zapravo u saveznoj državi Virdžinija ali praktično jako blizu glavnog grada i administrativne oblasti Vašington. Kompleks obuhvata celo jedno brdo na čijem vrhu je zgrada i kula visine 101 metar. Oko zgrade i kule koja podseća na čuveni egipatski Aleksandrijski svetionik nalazi se veliki park, kao što se to vidi na slici 1. Odmah po ulasku u memorijalni centar u prizemlju vas dočekuje ogromna skulptura i jasno vam stavlja do znanja gde ste došli. Njena grandioznost je očigledna i na slici 2.

Memorijalni centar je građen udruženim naporima svih masonskih organizacija u Sjedinjenim Američkim Državama. Za tu namenu

formirana je posebna organizacija koja je odabrala lokaciju, pripremala planove, birala izvođače i prikupljala sredstva. Nakon dugogodišnjih priprema, gradnja je počela 1922 godine uz prvobitnu procenu da će izgradnja koštati 3-4 miliona dolara. Završetak radova i svečano otvaranje su upriličeni 1934 godine. Konačni troškovi su višestruko premašili planirani budžet, međutim zahvaljujući činjenici da je njegovu gradnju i održavanje nepredkidno podržavalo svih 52-e Velike Lože koje rade u Sjedinjenim Američkim Državama, projekat je na kraju uspešno realizovan. Krupna rekonstrukcija izvršena je 1970-e godine. Veliki troškovi uređivanja i održavanja ovako ozbiljnog objekta doveli su do toga da je pored velikih donacija pojedinaca i firmi, u nekoliko navrata bilo neophodno razrezati obavezu da svaki mason u Americi da jednokratni prilog. Ovakav jedan namet je na primer 1983 godine iznosio 5 dolara

po masonu. Imajući u vidu višemilionski broj masona u Americi, jasno je o kakvim je sumama ovde reč. Za primer svima koji se danas bave finsniranjem i gradnjom masonskih hramova ostaje za divljenje kako je ceo projekat vođen izuzetno transparentno i kako se tačno zna odakle je došao i kako je potrošen svaki pojedini dolar. Podaci o troškovima gradnje i prikupljanju sredstva javno su dostupni čak i na Wikipediji.

Jedna od impresija koje sam stekao tokom posete ovom memorijalnom centru je vezana upravo za činjenicu da je izgrađen zajedničkim naporima svih masonskih organizacija u Americi. Zato mi se učinilo zanimljivo videti koje su to organizacije i kako se na njih gleda iz ugla greditelja ovog centra. Na prvom spratu kule je

velika prostorija u kojoj su nabrojane sve te masonske organizacije i svaka od njih ima svoj mali izložbeni deo gde su dati osnovni podaci, istorija, regalije i heraldika. Posetioca na ulazu dočekuje veliki krug sa imenima ovih masonskih organizacija prikazan na slici 3. U centru je plavi krug koji označava plave lože i prva tri stepena: učenik pomoćnik i majstor. To su 52 Velike Lože a oko njih su različita tela i redovi koji čine nadogradnju. Interesantno je kako su ovi redovi grupisani. Pored standardnog Škotskog Reda i Jorka koji imaju svoja tela i redove, zanimljiva je grupa "socijalnih" ili ovde je možda primerenije reći "društvenoj zajednici orjentisanih" redova koji se uglavnom bave milosrdnim radom. Takođe je zanimljiva grupa redova gde se postaje član po "pozivu". Usled bolje čitljivosti u nastavku na slikama 4 i 5, dati su uvećani delovi ovog kruga. Tema ovog teksta nije da sada analizira svaku od ovih organizacija, već da čitaocu predoči kako je to klasifikovano u memorijalnom centru posvećenom Džordžu Vašingtonu. Onaj koga to interesuje, lako može doći do podataka o svakoj od ovih organizacija.

Drugi utisak koji se stiče nakon posete ovom memorijalnom centru tiče se značaja koji Amerikanci pridaju svom Ustavu, Deklaraciji o nezavisnosti i Džordžu Vašingtonu kao svom prvom predsedniku. Jako su ponosni na verske slobode i u Sjedinjenim Američkim Državama paralelno egzistira veliki broj crkava oko kojih je okupljeno mnogo vernika. Pored toga, van svake sumnje je i činjeica da ima više miliona ljudi koji sebe ubrajaju u ateiste. Međutim i jedni i drugi odnos prema Ustavu i obožavanje Džordža Vašingtona podižu na takav nivo, da po nekim svojim elementima to podseća na religiozni odnos. Bez obzira da li pripadaju nekoj od postojećih crkava ili ne, za sve Amerikance bi se moglo reći da gotovo religiozno poštuju i veličaju svoj Ustav i svog prvog predsednika. Ovu konstataciju potkrepljuje i činjenica da unutrašnjost kupole US Kapitola ili kako je još nazivaju "rotonde", krasi freska, koja se naziva "Apoteoza Džordža Vašingtona". Prikazana je na Slici 6. Apoteoza je uzdizanje preminulog smrtnika do nivoa božanstva, odnosno proces stvaranja božanstva ili "pobožavanje". Tako kongresmene i senatore koji zasedaju u US Kapitolu sa plafona posmatra božanstvo u vidu Džordža Vašingtona.

Razmišljajući o američkoj religiji i ateistima začas dodemo do večitog pitanja: "Može li ateista biti mason?". Odgovor leži u pod-pitanju koje glasi: "Šta znači biti ateista?". Mnogi ljudi koji sebe ubrajaju u ateiste kažu da iako ne veruju

u konkretnog boga, ipak veruju u neku silu koja vlada Univerzumom, koja je veća od nas i koja deli neku nebesku pravdu. Njihova uverenja i iskustva su jako slična i duboka kao i uverenja onih koji za sebe drže da su vernici. I ateisti osećaju da treba poštovati druge, živeti pošteno i biti koristan porodici i zajednici. I ateiste muči neutešna žalost kada se zagledaju u prošlost i zaključe da su protraćili život, ili su ponosni ako osećaju da su život proživeli dobro, poštujući etičke i moralne norme. Zašto se prilikom inicijacije u masonsko bratstvo insistira da kandidat kaže da veruje u Boga? Odgovor je vrlo jednostavan: čovek koji ne veruje u Boga nema čvrsto uporište za koje bi organizacija u koju ulazi mogla da ga veže. Zakletva nema smisla ukoliko ne postoji strah od kazne za onog ko prekrši zakletvu. Bez vrhovnog autoriteta nemoguće je uspostaviti stabilnu organizaciju. Zato se od kandidata traži da veruje u "Stvaralački princip", "Vrhovno biće" ili "Svemogućeg kreatora". Kako će se ovaj princip kojeg nazivamo i Veliki Arhitekta Univerzuma konkretno manifestovati za pojedinca zavisi od njegove vere i crkve kojoj pripada. U slučaju da je kandidat "religiozni" ateista, ovaj princip može zadržati formu samog Velikog Arhitekta Univerzuma. Znači, malo je ljudi na zemaljskoj kugli koji baš u ništa ne veruju i odbacuju sve etičke i moralne vrednosti. Sledi da je vema malom broju ljudi zatvoren ulazak u masoneriju jer formalno "ne veruju u Boga". Gotovo svi ljudi na svetu u nešto veruju, a masonerija će vremenom već pronaći način da im ta verovanja uobliči i usmeri.

Na kraju, od memorijalnog centra, podele američke masonerije, apoteoze, stigismo i do "religioznog" ateiste. Ovaj tekst je nazvan "impresije" jer iako sve ovde pomenute teme na prvi pogled nemaju direktne veze, povezuju ih impresije koje izazivaju. Bar je to tako doživeo autor ovog teksta u skladu sa porukom iz uvoda u ovaj broj Sirijusa...

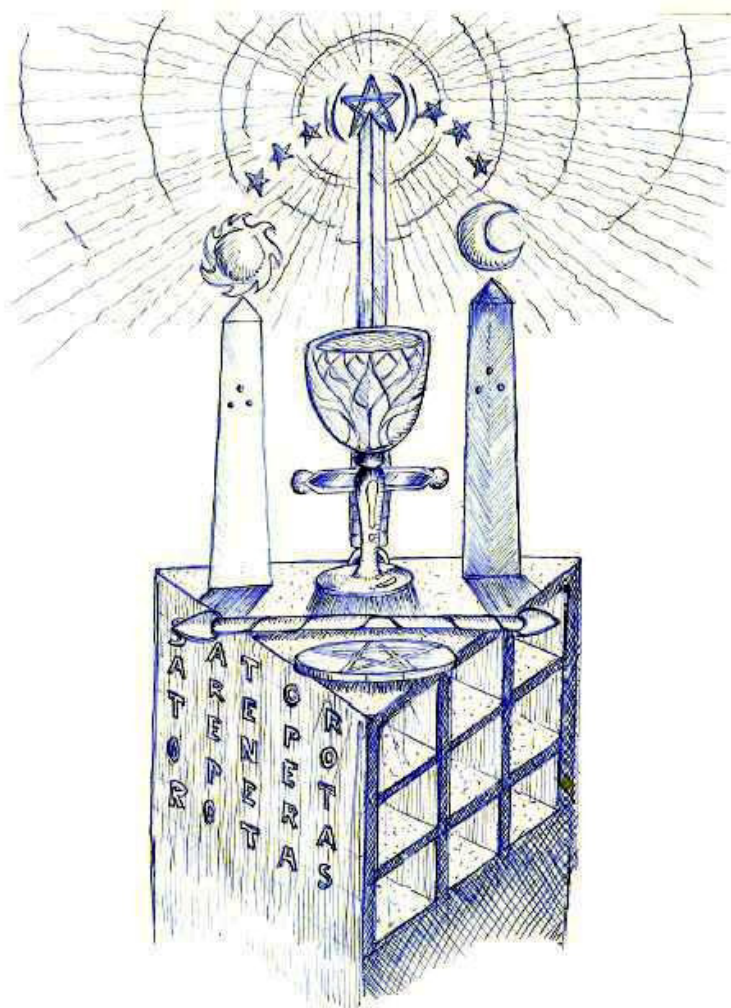
Č.V.

PL Nemanja

VNLS

Moralne pouke i teme za razmišljanje

I stepena Škotskog obreda

Ciljevi masonskog školovanja su:

STICANJE ZNANJA, (usmerava pažnju, prikuplja i sređuje određene informacije, identifikuje izvore i poreklo, razmišlja i rasuđuje, akumulira i pamti, obogaćuje sopstvenu kulturu),

ISTRAŽIVANJE, (u punoj slobodi, bez predrasuda i ograničenja, tzv. "čitanje između redova", u cilju šireg, dubljeg i suštinskog razumevanja i transcendentacije u sferama simbolizma, duhovnosti i dr., pojedinačno ili u grupi), i

RAZVOJ LIČNIH KVALITETA, SPOSOBNOSTI I VEŠTINA (na primer, veštine ćutanja, kod I - učenickog stepena).

Školovanje u sistemu Škotskog Obreda, Drevnog i Prihvaćenog, se odvija u stepenima, od 1 do 3, i od 4 do 33 stepena. Sadržaj svakog stepena uključuje:

1. Rituale i pouke.
2. Objekte i njihov simbolizam.
3. Legende, njihov simbolizam i pouke.

4. Zvukove, svetlo, boje i sve drugo što doživljavamo posredstvom naših pet čula.

5. Etičke pouke.

6. Teme za razmišljanje (kontemplaciju), uključujući i pisanje sopstvenih skica o obrađenim temama, kao i njihovo razmatranje unutar radionica.

Navedene sadržaje od 1 do 4 smo u prilici da neposredno iskusimo tokom svoje masonske prakse, kao i da studiramo iz knjiga rituala i Masonskog priručnika naše Obedijencije, kao i brojnih drugih izvora.

Zato bi se u ovom radu osvrnuo samo na navedeno pod brojem 5 i 6, odnosno na etičke pouke i teme za razmišljanje (kontemplaciju), u ovom slučaju samo prvog (učeničkog) stepena ŠODP.

ETIKA MASONSKOG UČENIKA (ŠEGRTA)

Učenik je:

- ❖ Slobodan i moralan,
- ❖ Privržen je onome u šta veruje,
- ❖ Neumorno radi na poboljšanju čoveka ka njegovom intelektualnom i moralnom savršenstvu,
- ❖ Stvara ideje časti i vrline,
- ❖ Koristi iskustvo inicijacije kako bi razvio nove praktične alate,
- ❖ Stiče mudrost, tj. umetnost življenja,
- ❖ Proglašava postojanje kreativnog principa, koji se zove Veliki Arhitekta Univerzuma,
- ❖ Ne postavlja nikakva ograničenja u potrazi za istinom i prožima se tolerancijom,
- ❖ Isključuje iz lože svaku političku ili versku diskusiju,
- ❖ Bori se protiv neznanja,

- ❖ Pokorava se zakonima svoje zemlje, živi časno i zalaže se za pravednost,
- ❖ Voli svoje bližnje,
- ❖ Radi na progresivnoj i mirnoj emancipaciji čovečanstva,
- ❖ Posvećen je putevima vrline,
- ❖ Njegova reči i dela su prožete milosrđem.

Teme za razmišljanje:

- ❖ Kecelju su nosili i najslavniji i najskromniji.
- ❖ Svi sati su korisni.
- ❖ Težnja da se posao završi do postizanja savršenstva.
- ❖ Ruža i par belih rukavica.
- ❖ Vežbati dobročinstvo i humanitarni rad.

- ❖ Slobodan čovek se uzdržava od uzaludnih poslova.
- ❖ Svetlost. Neka nas osvetli.
- ❖ Sve je ispravno i savršeno.
- ❖ Veliki Arhitekta Univerzuma.
- ❖ Oltar zakletve i tri velika svetla.
- ❖ Knjiga svetog zakona.
- ❖ Nacrtati tepih lože I stepena.
- ❖ Neka mudrost vodi našu gradnju, neka je snaga izvede, neka je lepota upotpuni.
- ❖ Loža Sv.Jovana.
- ❖ Sloboda, jednakost, bratstvo.
- ❖ Usmerimo naša srca ka bratstvu.
- ❖ Mozaički pod.
- ❖ Neka mir vlada na Zemlji, neka ljubav vlada među ljudima, neka radost bude u svim srcima.
- ❖ Alati učenika.
- ❖ Oficiri lože.

- ❖ Sve je savršeno.
- ❖ Prevladavanje strasti.
- ❖ Ogroman je domet misli i akcije.
- ❖ Radni tepih.
- ❖ Bratski lanac.
- ❖ Raditi slobodno, revnosno i radosno.

NAPOMENA: Navedena etička pravila i teme za razmišljanje su preuzete (doslovno prevedene) iz knjige **“Progression initiatique à travers les 33 DEGRÉS du Rite Écossais Ancien et Accepté”** od **R.-C.Huqlosa**, France 2017.

D.I

PL Timakum

VNLS

ARHITEKTURA

Svako društvo želi da pruži objašnjenje o poreklu sveta i ljudi. Do sredine 19.veka u Zapadnom svetu bilo je dovoljno objašnjenje iz Biblije da je svemir i ljude u njemu stvorio Bog. Prema informacijama iz same Biblije, i mojsijevska tradicija i crkveni istoričari su, zasebnim putevima, poreklo sveta i čoveka smestili oko 4000 godina pre rođenja Hrista. Međutim, proučavanja i razvoj određenih grana prirodnih nauka, kao i razvoj geologije, doveo je do prevazilaženja biblijskog objašnjenja.

Od Velikog praska, pre 15 milijardi godina, kada je svemir bio masa tople i guste materije, preko proterozoika (pojavi se prvi mikroorganizmi), ordovika, karbona, trijasa (prvi vodozemci, Jura), krede, tercijara i kvartara, pojavili su se prvi stanovnici Zemljine kugle i to u Severnoj Africi. Smatra se da su promene klimatskih uslova u raznim predelima pripremile okruženje za pojavu čoveka u klisuri Olduvaj, u ravnici Serengeti u blizini vulkana Ngoragoro, u Tanzaniji, pre 150 miliona godina. U paleolitu, starijem kamenom

dobu, ljudi su koristili prirodne zaklone i pećine za život- pećine u Španiji, Francuskoj, Italiji i drugim delovima sveta. U mlađem kamenom dobu- neolitu- počeo je veliki preokret u razvoju ljudskog društva. Pored lova, javlja se i pripitomljavanje divljih životinja, razvija se zemljoradnja, što je zahtevalo izgradnju stalnih novih staništa i objekata za život i ljudi i stoke. Tada nastaju prva neolitska naselja.

Sa stanovišta arhitekture i opšte ljudske civilizacije kao i kulture, u neolitu čovek gradi prve objekte za stanovanje - kuće. One su tada imale samo upotrebnu, ali ne i umetničku ili arhitektonsku vrednost. Pri njihovoj gradnji nije postojala neka viša duhovna ili umetnička ideja. Ova se duhovna ili umetnička ideja prvi put pojavljuje kod gradnje megalitskih spomenika. Megalitski spomenici su objekti napravljeni od velikih kamenih blokova, a građeni su za potrebe kulta mrtvih, a koji predstavljaju prva arhitektonska dela - 3000 -1200 godine pre NE.

Vrste megalitskih spomenika su :

- menhiri
- dolmeni,
- krompleksi (Stonhendž) - 1700 pre NE.

Arhitektonske građevine i strukture kasnije su građene i u Mesopotamiji, Egiptu, Persiji, Egeju i Maloj Aziji, Grčkoj, Rimu i drugim delovima sveta. Arhitektura je deo likovne umetnosti, koju čine još i slikarstvo i vajarstvo. Arhitekturu sa njenim elementima- prostorom, čovekovom životnom sredinom opažamo na 2 načina:

1. u spoljnjoj
2. u unutrašnjoj organizaciji

One su nedeljive u svojoj strukturi i funkciji. Pripadanje unutrašnjoj organizaciji čovek ostvaruje svojim kretanjem, i ono se formira sa ograđivanjem. Ovo izdvajanje iz prirodne sredine znači i objedinjavanje sa prirodom. U arhitektonskoj literaturi kao dodirna tačka

filozofije, sociologije i kulturne antropologije sublimirana je ideja- pojam duha vremena.

Pojam duha vremena je vezan za mnoga istoriografska tumačenja. Ona se svode na 2 kategorije:

1. kao objektivna pojava merljivog kulturnog uticaja
2. fiktivna konstrukcija spekulativne estetike.

Za njegovo objasnjenje neophodan je multidisciplinarni pristup koji je usredsređen na osvetljavanje uloge duha vremena u graditeljskom stvaralaštvu. Šta predstavlja pojam duha vremena? Dva su shvatanja uključena u njegovom definisanju:

1) Materijalističko shvatanje- duh je viši produkt materije čovečjeg mozga, i čine ga svest i objektivno razumljivi slojevi duševnosti.

2) Idealističko shvatanje- duh je bestelesna nematerijalna supstanca, osnovni princip koji upravlja svetom, pojavama i procesima. Time se on poistovećuje sa Bogom.

Psihologija pod duhom podrazumeva sveukupnost čovekovih psihičkih i duševnih funkcija, kojima on izražava svoju emotivnu, intelektualnu i moralnu prirodu. Sociologija

smatra da je duh pokretački princip civilizacije. Duhovne reakcije bi, prema tome, bile žive ili nadahnute životom, jer je duh esencijalni nematerijalni izvor iz koga potiče sam život i biološka egzistencija.

Šta je to vreme?

Vreme se može definisati kao jedan od oblika postojanja materije, pored prostora. Ono neprekidno traje, obuhvatajući ciklus bivanja stvari od njihovog postanka do nestanka. Vreme nema smer ali ima tok. Duh vremena predstavlja kohezivni faktor koji objedinjuje sve tokove duhovne nadgradnje materijalnog života. Da li je sintagma duh vremena pravilnija od sintagme duhovi u vremenu? Ne, ali ona je duboko ukorenjena u shvatanju i objašnjavanju ove pojave, kontinuirano se održavajući.

Kroz arhitekturu se projektuju duhovna samoutemeljenja, političko konstruisanje i

izražavanje jednog vremena. Preko arhitekture spoznajemo, mislimo i interpretiramo svet koji nas okružuje.

ČOVEKOVA DUŠA POTIČE IZ NEBESKOG SVETA SVETLOSTI.

REKE DOLAZE SA PLANINA ČIJI VRHOVI SEŽU DO NEBESKE DOMOVINE SVETLOSTI.

Br R. R.

Na Orijentu Beograda,

14.10.6020.G.I.S.